

GYOMA-ENDRŐD VIDÉKE

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NADUDVARY M.
könyvkereskedésében GYOMA. Telefonszám: 15.

ELŐFIZETÉSI ÁR egy negyedévre 26.000 K.
Amerikába 1 évre 2 dollár. Megjelenik vasárnap.

Keresztény, politikai-, társadalmi- és közgazdasági hetilap.

Hősök emlékművének leleplezési ünnepélye Kondoroson.

Altalában kedélyt rontó a borult esősidő, lohasztja a lelkesedést, hátrányára van egy szinpompában, lelkesedésben előkészített ünnepélynek. És Kondoroson nem volt hátrányára, nem befolyásolta a lelkek magas szárnyalását az eső idő, pedig a jól előkészített programot megzavarni látszott József kir. főherceg lemondó levele, mely szerint a budapesti Széchenyi ünnepségek miatt nem jöhetett le a szobor leleplezésére, maga helyett Kratochwil altábornagy urat küldte le. Dr. Kovacsics Dezsdő vármegyei főispán ur súlyos betegsége miatt nem lehetett ünnepi szónok, helyette dr. Zeőke Antal a kerület képviselője töltötte be e tisztelet. A r. kath. plébános távolléte miatt Szabó Frigyes lelkész vezette az istentiszteletet.

Féltíz óraker kezdődött az ünnepély. Szitáló esőben vonultak a róm. kath. templomba a környékből nagy-

számban megjelent vendégek és a helybeliek, Kratochwil altábornagy ur vezetésével, hol csendes misét celebrált Szabó Frigyes, a Hunya teveli lelkész. Annak végzetével az ág. ev. templomba vonult át a közönség, hol Keviczky László, Rusz Zoltán kondorosi és Bartos Pál szarvasi lelkészek tartottak istentiszteletet, összekapcsolva a Hősök Emlékét Kondoros község 50 éves önállóságának jubileumával.

Csaknem déli idő volt, amidőn a helyi dalárdisták ajkán felcsendült a Hymnus, mely után Kratochwil altábornagy leleplezte a szobrot s izzó magyar lelkének kitörésével fejtegette, hogy a hazáért halt hőseknek szentelt mai ünnep nem gyászünnep, mert az a virradatot jelenti.

Utána dr. Zeőke Antal, a kerület nemzetgyűlési képviselője mondotta el gondolatokban gazdag, reménykeltő tartalmú ünnepi beszédét. Ezután a két egyház lelkészei áldották meg az emlékművet, melyet Kallós Ede nagyhirű szobrászművész készített. Az emlékmű a gyalogos huszárt ábrázolja,

amint a puskavéget görcsösen marokra fogja, útrétre készen. Azután koszorút helyeztek el Kratochwil altábornagy, a nemzeti hadsereg képviselője, a vármegyei vitéleti szék képviselője, dr. Zeőke képviselő, dr. Daimel Sándor vármegyei alispán, a szomszéd községek, helybeli számos egyesület.

Az emlékekben gazdag, restaurált kondorosi hires csárda fogadta azután be a vidéki és helybeli vendégeket, kik az ünnepélyt ősmagyar szokás szerint áldomással kívánták befejezni.

A község látta vendégül a hívott vendégeket, a hadirokkantakat, hadiárvakat, hadiözvegyeket, még pedig követésre méltóan oly módon, hogy a lakosság mintegy két máza sulyu szárnyas jószágot, mintegy 150 kg. pecsenyemalacot adományozott e célra a községnek.

Az ünnepi ebédén a szellemi tornát vármegyei alispánunk vezette be, a kormányzó ur őfóméltóságáért emelvén poharát. Utána dr. Geiszt Gyula méltatta Kratochwil altábornagy érdemeit, mire az altábornagy ur is-

TARCA.

Prolog.

A m. cigányzenének egyesülete gyomai járási csoportjának f. hó 8-án tartott hangversenyére írta és elmondta

Dr. KATÓ JÓZSEF.

Van egy külön ország, az érzőnél is érzőbb emberekkel, ahol egy nagy lelki egybekapcsolódás felismerése csíhol ki, el nem muló, egymással versenyző nemes gondolatokat.

Egy kis külön ország, ahol az ereken a vér piros lobbanása, szabó ösvényeket, utakat, ahol senkise jár, amelynek vonalait senki meg nem érti.

Egy külön kis ország, ahol mindenki szegény és mégis király. Ott a lelkekben ójszakas lángja világít, ott a csillagos éjszaka csendje nem ad álmat, ott csak reggel jönnek fel a csillagok, akkor tűz bágyadt szemébe azoknak, akik az éjszakai fáradtan jártak, vagy a gyűrött párnán ébren álmodták a virágos mesefák szinpompiját.

Híába jön ide avatlan, másnak ért-hetetlen ez a csudás lelkivilág, ahol ka-cagának a könnyek között, megtagadhatnak is előre törnek, mert várja őket az álom-királyság...

Ez az ország bohémia.

Dalosoknak, regösöknek, kobzosoknak, muzsikásoknak ez a birodalma.

Külön alkalom, hogy bohémianak legbohémébbjeit, a magyar cigány muzsikákat köszönthetjük, akik ma már idefrottak ennek a földnek zengő nyelvébe, átszenvedték az örökösen küzdő magyar történelmet, siratói voltak a multnak, éb-resztői a beborult jövőnek, költészetükben a magyar fájdalom gyönyörű megformálása, o ztályosai minden sorsunknak, ók a bánat kaegző sirásói, ók azok, akik örömlükben szaporítják a szívünk verését, ók azok, akik azon a négy huron a földtől az égig emelik az emberi lelket.

A magyar cigányok ennek a Bohémianak örökös lakói. Komoly valóság, hogy a legdalosabb népfaj, aki a maga dalát mégis ritkán dalolja, hanem ott áll hűségesen, akik emberszeretőik, itt nálunk magyaroknál.

Bohémianak költőkirálya, Jókai mondotta s oly híven állapítja meg rólunk, hogy a világnak mi vagyunk a leguribb nemzete, mert az Alkotó a mi számunkra egy külön nemzetséget teremtett, aki nekünk muzsikáljon.

És itt muzsikálnak száz ostantendők óta, apáról fiúra megy egy barna hegedű, huzak, amíg nem lesz a nyűtt vonóból — bot...

Huzzák, de ott vannak a történelem-

ben, mert ott voltak az idők viharában, teméntelen szomorúságában, ma pedig mint egybekapcsolódott, polgársult elem a magyar kultúra szolgálatában, amikor terjesztik és egyedül vannak, akik vizsik a magyar dal kultuszát.

Ott vannak a magyar cigányok a történelemben. Mint a szabadság örök eszmei örökösei Rákóczi oldalán, vesztett esaták után tépett kurucokkal mély erdőben busz szavú tárogatóval együtt siratgatók a lehanyalt magyar csillagot!

Ott voltak a Kossuth katonái közt, zengő szóval tüzeltek a függetlenségnek, az életre gyult szabadságnak lángoló gondolatát.

Ott voltak most is ebben a nagy vilákgörsében, amikor virágos vonaton muzsikaszóval mentünk, muzsikaszóval vártak, amikor jöttünk és a magyar cigányok muzsikájára a keserű hárlet új bizakodással vágott neki a vak feketeségnek...

Ma pedig Bohémországnak mindig sütetlen kenyerre mellett új élet, új hivatás, megfajni megint a tárogatót, megpendíteni a zokogó embalmot, hogy ez a mi bizsike magyar fajtánk aléltásába ne dermedjen, hanem lázongjon a vér megtremétségéhez annak a jövőnek, amely még egyszer a miénk lesz...

Bohémianak legbohémébb emberei, magyar cigányok, az öntudat adjon mindig önbemlést, sivár életünkben az az álmódott fehére kenyeret.

Laeszo devla, laeszer del:
Jó az Isten, jót ad...

mertette az ő és katonái kölcsönös ragaszkodásának okait. Sok kölcsönös aposztrófálás után, amikor az emberi lélek már amugy is telített lelkesedéssel, — a közönség Harsányi Pál resperest kívánna hallani. A jelenlevők, talán mindannyian ismertek már az esperes szónoki készségét, képességét, hallották már őt, amikor lelkesítő mondataival mindig jobban jobban a kirobbanásig tudta fokozni a lelkes indulatot — és most mégis meglepte a hallgatóságot lelke kitörésével. Pedig beszédje alapjául nem a mai napra adott nagy témát vette, hanem a szíves vendéglátást s azt fejtette, hogy nem a kondorosiaké az igazi öröm a vendégek láthatása miatt, hanem a vendégeké, hogy Kondoros község alkalmat adott együtt láthatni a nemzet reményseit, az egyik vezért, a hadsereget, a vitézeket. „Ugy érzem” — mondotta — „s kell, hogy úgy érezze minden igaz magyar, hogy vele bizserég, ösztönzi a cselekvésre s a kipróbált, megbízható vezerek után az a nemzeti hadsereggel, azzal a vitézi renddel szeretne már kincses Kolozsváron, a koronázó Pozsonyban abban a Nándorfehérvárbán lenni, élni vagy meghalni azokért”.

A beszéd lélekbeni hatását nem az ital, hanem a jelenlevők tisztá hazafias lelkülete váltotta ki, ezt komoly szemlélet megállapíthatta. — Az egész ünnepély irrendikus hatása jogot ad a feltevésre, hogy az integer Magyarország visszaállítása nem sok idő kérdése lehet.

A gyomai cigányok hangversenye.

Nagyszabású, szinte művészi nivón álló hangversenyt rendeztek a gyomai járás zenészei az elmúlt vasárnap az Uri Kaszinó termében. A szakadó eső ellenére is olyan hatalmas és előkelő közönség töltötte meg a termet, amelyet még ritkán láttunk Gyomán. Minden arcon sugárzott a műelvezet utáni vágyakozás, eleven bizonyosságuk annak, hogy közönségünknek hiányzik egy komoly, művészi törekvésű esti program. A nagy sikerű estet dr. Kató József egy prologgal nyitotta meg, amely aktualitásánál fogva is általános tetszést aratott. Mint egy festő, odavetett színekkel és minden sorában gazdag gondolattal alkotta meg a magyar cigány fogalmát. Ezeket a megnyitói sorokat közkívánatra lapunk tárcarovatában közöljük. Bódi Erzsike magyar dalai nagy tetszést arattak, de kijutott a tapsból Várnai Illésnek lelkes hangszavalaatáért, míg Várnai Illésné művészi tökéletességgel szavalt a

„Rab asszony” c. költeményét, amit minden zajos taps mellett is a komoly elismerés jutalmazott. Wagner Márton a tőle már megszokott hangulatát és még hangulatosabb dalokkal gazdagította eddigi sikereit. Itt emlékeztünk meg külön a zenekarról, Farkasinszki Imre és Dógi Gyula fáradozásait a legteljesebb siker koronázta. A legnevesebb és legnehezebb zenedarabok oly precízen és figyelmelzetten perdültek le, hogy ezek után a mi zenekarunk csak méltó megbecsülésre tarthat számot.

Endrőd község 1926. évi költségvetése.

Kiadások.

Köztartozásokra	412,309,000
Személyi járandóságokra	661,684,000
Irodai szükségleteire	244,400,000
Napidíjakra és utazási költs.	5,000,000
Szociálményesek ruházatára	18,200,000
Építésekre	82,000,000
A község gazdasági kiadásaira	113,340,000
Előfogatásaira	—
Községi faiskolára	15,000,000
Közegészségügyi kiadásokra	37,850,000
Rendőri kiadásokra	26,050,000
Népnevelésügyi és kulturális kiadásokra	67,000,000
Állategészségügyi célokra	32,000,000
Közlekedési célokra	102,700,000
Szegényügyi és szociális kiadásokra	567,308,800
Községi üzemek és vállalatok kiadásaira	—
Adósságtörlesztésre és kamatokra	5,000
Átmenőlegesekre	129,252,000
Anyakönyvi kiadásokra	700,000
Ujjonozási költségekre	300,000
Iparidíjak visszafizetésére	300,000
Kereseti adók visszatérítésére	2,000,000
Alapítványokra	50,200,000

A kiadások főösszege 2567 418 800

Egri Károly.

Téglagyár, ahol föld helyett emberi kezet zuznak össze. — Beszélgetés a Hartenstein téglagyár áldozatával.

Tegnap még életerős, egészséges ember volt. Hatalmas izmait bámulva nézték társai. Ma már nyolcvanszázalékos rokkant.

Az eset június 12-én történt. A Hartenstein téglagyárban volt alkalmazva április 17-től kezdve, a téglavágás és szedés munkáját végezte. Csendes, szorgalmas fiu volt, munkáját pontosan végezte. Lelkületesen végezte a rögtörő tölcseinek takarítását is, dacára annak, hogy ezt a munkát — mely életveszélyes volt — a gyárban már senki sem merte vállalni. Milyen munka volt az és a szerencsélenség hogy történt, arra nézve álljon magának Egri Károlynak a nyilatkozata, melyet szerkesztőségünk előt tett:

— 1925 április 17-én téglavágónak lettem alkalmazva a gyomai Hartenstein téglagyárban. A téglavágást és szedést a már alkalmazásom volt két téglavágótól sajátítottam el. Ezenkívül kötelességem volt a hengerekről lehulló földet visszatenni és a rögtörő tölcserét takarítani. Az iparfelügyelőség a téglagyár, illetve a rögtörő üzemét 1922-ben úgy engedélyezte, hogy a rögtörő henger 80 centiméteres, négyoldalú, zárt tölcserrel legyen ellátva, hogy szerencsétlenség ne történhessen. Ez hosszú ideig így is volt és nem is történt semmi baj. Május hó 10-én — nem tudom kinek az utasítására — leszereltek a negyedik tölcser falát és ettől kezdve egy magasan levő sima hengerhez támasztott létráról végezték a takarítást, mely megkövete sehoh sem volt és könnyen félrebillenhetett. A tölcseeknek így módon való takarítása valóságos életveszélyes volt, úgyhogy a téglagyár munkásai közül többen megtagadták ezt a munkát, nem akarta testi épségüket kockára tenni. Könnyen magyarázható, hogy miért tértek el az iparfelügyelőség által engedélyezett takarítástól és miért kellett nekem munkás jobbkezemet feláldoznom. Csakis azért, mert így feljes üzemközben is lehetett a takarítást végezni, míg amugy az üzemet le kellett volna állítani, miáltal a gyár pár száz téglával kevesebbet tudott volna készíteni. Hartenstein gyár ezért a pár száz tégláért feláldozta az én jobbkezemet és egész életemre rokkantá tett.

Ezekről elteltünk azonban, ha a létra meg van kötve, vagy ha rendes tisztító szerszám van, baleset nem történhetik. Nem is említem azt, hogy a rögtörőnek ezen részét úgy el kellett volna keríteni, hogy oda munkás még akarra se juthasson. A balesetem 1925 június 12-én délelőtt negyed nyolckor történt. Felmentem a cserépföld lefolyása után a tölcserét takarítani. A munkát el is végeztem és amikor megindultam a létráról lefelé, a létra felső balszárnnya a sima hengerről lebillent és én félig behajlott alsókarral a két rögtörőhengerre buktam, mely üzemben volt, és fogaskezeiket kezemet elkapták. Azonnal kiáltottam, hogy a gépet állítsák meg, illetve a szíjat váltsák le, melyet Papp János munkástársam meg is tett.

Kezemet azonnal bekötötték és a déli vonattal a gyulai kórházba szállították. Közben Gyomán lefolyatták a vizsgálatot, de engem csak utólag hallgattak ki. A vizsgálat még folyamatban van, ennek eredményét be kell várnom.

... Eddig van Egri Károly

nyilatkozata. Fel kellett jobbkézét áldoznia azért, hogy Hartenstein Ignácnak pár száz darabbal több téglája legyen.

Magunk részéről még egyet fűzünk a nyilatkozathoz. Megállapítottuk, hogy Hartenstein Ignác Egri Károlyt nyomban a szerencsétlenség után a munkásbiztosítóból kijelentette, betegsége alatt egy napi fizetést sem adott neki. Mikor a kórházból 80 százaalékos rokkantsággal elbocsátották, elment Hartensteinhez, hogy adjon valami munkát, hogy meg tudjon élni és Hartenstein Ignác alkalmazta 2000 — mondó kettőezer — kor. órabérrel, vagyis havi 400,000 korona munkabérről. Még ezért az éhbérnek nevezhető fizetésért is csak ideiglenesen alkalmazta és utasította „nézzem más-hol munkát, majd pártfogolni fogja”.

Hartenstein Ignác gyűjti tovább a milliókat, Egri Károly pedig, aki pár hónappal ezelőtt erőtől duzzadó, ép, egészséges ember volt, ki több birkozó bajnokságot nyert, ma már jobbkézére csonka, nyolcvanszázalékos rokkant. — mehet az uccára kolduin.

Dr. Zeőke Antal

nemzetgyűlési képviselő nyilatkozata az új pénzről, mezőgazdasági kölcsönről és a végrehajtók tulkapasáinak szigorú meg-torításáról.

Dr. Zeőke Antal, a gyomai választókerület nemzetgyűlési képviselője, magánügyeinek elintézése miatt e hét elején Gyomán tartózkodik.

A rövid ideig tartó gyomai tartózkodása alatt időt szakított arra, hogy lapunk szerkesztőségét informálja és tájékoztassa az aktuális politikai kérdésekről.

E beszélgetés a gazdasági élet legfontosabb problémáit ölelte fel. Felelős szerkesztőnk azíránt tett kérést, hogy miért foglalt az egységes párt is állást a 12.500-as osztászm mellett, melynek átszámításához bonyolult számtani művelet szükséges.

— A 12.500-as osztászm ellen — mondotta Zeőke képviselő — sok kifogás hangzott el, de ma már mindenki beenyugodott a kormány döntésébe. — A 12.500-as osztászm csak az első pillanlatban látszik nehézsékes, de ugyanez a nehézség fenállana más osztászm mellett is. Hogy az egységespárt e mellett foglalt állást, annak fontos külpolitikai oka volt melyről nem nyilatkozhatom. Egyébként az új pénz — a pengő — már 1926 januárban forgalomba kerül, még pedig 1, 2, 5, 10, 25, 50 és 100 pengős alakjában. — Ezek a pénzek egyelőre csak papírpénzek lesznek, míg az 1, 2 és 5 pengős érepenk, valamint az 1, 2, 10 és 20 filléres nikkelpénzek csak az év közepén kerülhetnek forgalomba, mikor elegendő készlet áll rendelkezésre. Valószínű, hogy a lakosság, épp úgy mint Ausztriában, az első napokban el fogja dugni az érepenzt, ezért várnak a forgalombahozatallal addig, míg a pénzverde megfelelő mennyiségű elő nem állt.

Szerkesztőnk ezután a hosszulejáratu mezőgazdasági kölcsön folyósítása után érdeklődött.

A hosszú lejáratu mezőgazdasági kölcsön folyósítása — folytatta Zeőke képviselő — megkezdődött. Magam is tárgyalást kezdtem egy nagy budapesti bankkal ezen kölcsönök folyósítása iránt. Igéretet kaptam arra, hogy a bank mindazok részére, kiknél a szükséges kellékek fennfornognak, a kölcsönt folyósítani fogja nemcsak az államtól kapott összeg erejéig, hanem még ezen felül a saját tőkéjéből is. Aki ezt a kölcsönt igénybe akarja venni, ne egyenként keressenek fel, hanem álljanak össze 10-en, 20-an; szerezzők meg a teljes telekkönyvi kivonatukat, ezt juttassák el akár egy megbízottuk, akár e lap kiadóhivatala útján hozzám. Az OFB-től szükséges igazolást én fogom esatolni irataikhoz és juttatom el az illető bankhoz. A bank az iratok átvizsgálása és a föld megbeesültetése után pár héten belül folyósítja is a kölcsönt. Azért kérem a gazdákat, kiknek kölcsönre van szükségük, hogy álljanak többen össze, mert a bank egyes emberekkel nem tárgyal és ha egyszer többen kéri a szükséges hitelt, úgy a kiszálló beelő szakértő költségét se egyenként, hanem közösen viselik, így jóval kevesebb költség esik egyre. A kölcsön feltételei igen kedvezők. A kölcsön 35 év mulva fizetendő vissza. A kölcsönvevő kamat, tőketerlesztés és kezelési jutalék címén félévenként 4 és fél százalék kamrtot fizet dollárértékben. A kölcsönt a felvévő bányimunkás felmondhatja. A folyósítandó összeg holdanként cca 1,500,000 K-t tesz ki. Ez persze függ a föld minőségétől is.

Szerkesztőnk ezután a kivett betegápolási járulék utána a községeknek támadt nehézségeket tette szóvá.

A kormány — válaszolta Zeőke képviselő — tisztában van azzal, hogy a kivett betegápolási járulék nagy megerhelést jelent a községeknek nézve. Igéretet is tett arra, hogy ezt a terhet valahogy könnyíteni is fogja. Ez a kérdés állandóan napirenden van és keresi a módot arra, hogy ezen kivett összeg részben fedezésére más megoldást találjon.

Szerkesztőnk ezután az adók kíméletlen és erőszakos behajtását tette szóvá: — Az adók kíméletlen behajtását — mondotta Zeőke képviselő — már az egységes párt is szóvá tette a pénzügyminiszter előtt. A pénzügyminiszter kijelentése szerint már utasítást küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, hogy az adók behajtásánál szigorúan vegyék tekintetbe az egyes adózók teljesítő képességét és anyagi viszonyait.

Ha valahol tulkapások történtek, az esakis az eljáró alantás közegek tulbuzogásának tudhatók be. A pénzügyigazgatóságok állandóan figyelemmel kísérik közegek munkáját és minden egyes hozzájuk beérkező panaszt lelkiismeretesen kivizsgálják.

A beszélgetésünk befejezése után képviselőnk sajnálkozásának adott kifejezést, hogy csak rövid ideig állhatott rendelkezésünkre, — de igérem — folytatta Zeőke képviselő — hogy a legközelebbi gyomai tartózkodásom alatt hosszabb időt fogok szakítani választóközösségem informálására.

CORNEUS chémiál
speciálitások
gyára
Vecsei Nagy Gyula
BUDAPEST, III., Határ-u. 6. sz.

**Ügyeljen
bevásárlásánál!**

védjegyünkrel!

*Befordultam a konyhára,
Kávét főzött ott a Sára.
Ez a kávé de rossz lenne,
Hogyha FRANCK-nem
volna benne!*

D. 177 O. 31 L. — V. 6. 4.

Már csak

**2
hét**

M-T 2856

áll rendelkezésére!

Ne mulassa el az alkalmat!

Megtakarít

224.000 koronát,

ha most fizet elő utazó munkatársainknál, vagy bármely könyvesboltban, illetve a kiadónál (GENIUS, Budapest, VII., Ilka-u. 31.)

WELLS

Nagy világtörténetére.

II. kiadás.

Már csak 2 hétig rendelheti meg

441.000 K

árért 2 havi törlesztésre ezt

a nagyjelentőségű művet,

azontul

az ára készpénzért

665.000 K.

Krónika.

*Elszállt már a fecske
Nem is vettők észre,
Hogy fordult az idő rajtunk
Novemberi észre.*

*Máskor olyan szép volt
Fecsék indulása,
Uj tavasznak, sok reménynek
A vissza várása.*

*S most nem várunk semmit,
Nézünk csak a mára:
Adó, adó, ezt susogja
A tengeri szára.*

*Pedig zörög folyvást
Szám titok a mára,
Volna neki nem is kevés
Mondanivalója.*

Novemberben ő is
Betölt egy nagy tisztet,
Ilyenkor őrlék a
Kukoricát tisztet.

Kukorica málé,
Meg a kerék görbe:
Ez kiser most minket
El a sirtógörbe.

Fiatal magyarok
Ha tengerin nőnek,
Ők lennének a szulfái
Jövendő időnek??

Étől az izétől
Megtorpád a háta,
Egye meg a fene azt is,
Aki kitalálta.

Mindegy... törünk mindent,
Mít az idő ránk hoz,
De mit szólnak a disznók
E konkurenciához??

HIREK.

Házasság. Kocsis István és Kádár Bözike f. hó 19-én d. e. 11 órakor tartják esküvőjüket a gyomai református templomban.

Elnök változás a gyomai I. vadásztársaságnál. A gyomai I. vadásztársaság legutóbb tartott választmányi ülésén Mátyás Aladár eddigi ügyvezető elnök helyett Jeney Viktor b. fősztábként ügylangulag ügyvezető elnökévé választották.

Felülfizetés a gyomai járási csoport zenészei által. f. hó 8-án Gyomán tartott hangverseny alkalmával: Kner Izidor 235.000, özv. Szerető Mihályné 200.000, dr. Osváth János, ifj. G. Nagy László, Iványi István, dr. Szilágyi Ferenc, Hajdu Béla, Kerekes Károly, dr. Messinger Albert, Madarassy Gyula, ifj. Debreczeni Endre, Vinace Andor, Korbul Lajos, dr. Pálka Pál 100—100.000, N. N. 70.000, ifj. Wagner Márton, Wagner József, Mátyás Aladár, Vass Gábor 60—60.000, Lehéczky Károly gazd. felügy., dr. Eisler Vilmos, Fazekas András főállatorvos, dr. Christán Kálmán, Knez Izidor, Kató Lajos főjegyző, Wagner Péter, Szerető János, Kocsis Sándor, Uhirin István, brassói Greisinger József, Becher Rezső, Jeney Viktor, Kovács János jegyző, Róza István, Fried Géza 50—50.000, Kruhá János, Kiss Géza, Berki Ferenc 35—35.000, Sámuel György 25.000, Kovács Lajos, Köhler Mihály, Kéri Sándorné, Schröder János, Németh Géza 20—20.000, Ember Mihály 15.000, Makessai József, Eiler Józsefné, Meskó Andor, Schuszték Sándor, N. N., Boholvanyi Jenő, N. N. 10—10.000, ifj. Cs. Nagy Dániel, Fuch László, Schvalm József, Krampner János, N. N., Kádár Jenő, N. N., N. N. 5—5000 K.

Köszönetnyilvánítás. A gyomai járási csoport zenészei f. hó 8-án Gyomán megtartott hangverseny alkalmával az érkező és anyagi sikert előmozdítóknak ezután mondanak hálás köszönetet.

Egy gyomai cég betonjárda építése Békéscsabán. Békéscsaba város mérnöki hivatala megbízást adott a Wagner Márton Fiai cégnek, hogy Békéscsaba egyik legforgalmasabb útján, a Jókai és Andrássy-utcák keresztezésénél mindkét oldalon cea 50 m² bazaltterceit utátjárót s ha az idő még megengedi, az idén egy később ki-

jelölendő forgalmasabb szakaszon cea 100 m² terceit gyalogjárót készítsen. Ugy tudjuk, a Wagner cég már e héten hozzá is fognak a munkához.

Nyilvános nyugtázás. Az okt. 28-iki küzművelődési előadásán jelentékenyebb önkéntes adományokat adtak: Beischrot Gábor, Biró Jánosné 30—30.000, Döszegi Gyula, Puiuor István, Krampner János, Madarassy Gyula, Bódi Böske, Geesei Sándor, László János 10—10.000 korona. Fogadják a nemességi adakozók az elnökség által köszönetet.

Kitüntetés. Kner Izidor jónévi gyomai könyvnyomató mestert ritka szép kitüntetés érte: az Orsz. Iparegyesület igazgatósági üléséből kifolyóan az egyesület nagy arany díszérmét adományozta neki. Jóleső örmmel adjuk hírel Kner kitüntetését, mert ez a hír nemcsak a helybeli iparos érdemeinek elismeréséről ad számot, hanem arról is, hogy egy szakmájában valóban elsőrangú, szorgalmas iparost félóban megbecsüli a legfelsőbb iparos fórum.

Elismerés a főispánnak. A népjóléti miniszter Kovács Dezso dr. főispánhoz megleghangú leiratót intézett, amelyben köszönetét nyilvánítja és elismerését fejezi ki a rokkantak érdekében kifejtett tevékenységéért.

Rémes öngyilkosságot követnek el patkányai, ha megveszi az „AGRÁRIA” huskonzerva patkányirtószert. Kapható győgyeztetárban, drogériában és a készítőnél: Standard, Budapest, Kossuth Lajos uca 14.

Tíz vagon búzát nyerhet 20.000 koronáért. Az újságírók, akik egy életen át szolgálják a közönséget, most az Újságírók Körház és Szanatórium Egyesülete javára nagyszabású tárgysorsjátékot rendeznek. A sorsjáték főnyereménye tíz vagon buza, aminek pénzértéke 375.000.000 korona. Az összes nyeremények értéke 1.300.000.000 korona és nyerhető több száz millió értékű tárgy, közte egy automobil, több motorkerékpár és kerékpár, számos varrógép, lakásberendezés, butor, arany- és ezüstérek és ékszerek. Egy sorsjegy ára 20.000 kor. Vásárolható lapunk kiadói hivatalában.

„Megváltás Szibériából” címmel f. évi november hó közepén könyv jelenik meg, melyben Tarezi! Dell' Adami Géza, a m. kir. kormány volt kelet-szibériai kiküldöttje és Vámosi Sándor Jenő, a Magyar Vörös Kereszt Misszió volt titkára, ismertetik raboskodó vérsín megmentésének történetét. A díszesen kiállított és különösen érdekes könyv műnyomópapíron hatvankét, a helyszínen felvett fényképek és egyéb műmélékletet tartalmaz. — Tagozódása: Előszó: Irta Amponyi Albert gróf. I. rész. Politika harca emberjogok ellen. II. rész. Rabszolga a XX. évszázadban. III. rész. Mentőművelet világtároláságra a hontól. IV. rész. Jázárjattokk ellenség közepett. V. rész. Hozatartás Ázsia körül. — A könyv előjegyzési ára — a magas előállítási költségek ellenére — a postaköltséggel együtt mindössze 84.000 korona. — Előjegyzéseket november hó 15-ig közvetlenül vessz át a Szent István Társulat könyvkiadó hivatala. (VIII., Budapest, Szentkirályi uca 30.) Előjegyzési izek a körjegyzőségeken és a kaszinókban kitalálhatók.

Képviselőtestületi gyűlés Endrődön. Endrőd község képviselőtestülete f. hó 17-én délelőtti 9 órakor közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgysorozata Endrőd község 1926. évi költségvetésének tárgyalása.

Nagykorutás. Békésvármegye alapjánja Debreceni Endre és Nagy Károly gyomai, valamint Izsó Lajos, Gácsi Vron, Iványi Miklós, Szabó László és Mészáros Mária endrői lakosokat nagykorukká nyilvánította.

Hollandia. A kultuszminiszter által elrendelt októti filmelőadás második sorozata az elmúlt szombaton lett bemutatva a gyomai tanintézeteknek. A hollandiai királlyágot gyönyörű szép mozgóképek ismertették meg az ifjúsággal. Ruzska Sándor tanár tartotta a szakszerű, igen tanulságos magyarázatot. Majd a „Hollandi szív” címen egy könnyekig megható, kedves képv. kezelt, melyhez lélekintóan szép magyarázatot mondott Krasznárik Endre tanár, a filmelőadások rendezésének hivatalos megbízottja.

NYILTÉR.*

Válasz

az „Aiföldi Függetlenség” elmúlt heti számában „GyMTE disznótoros vacsorája” c. cikkékre, melyet S z e k é r Dániel közölt.

Nem szokásom személyeskedni, de egyesületem nem hagyom senki által alapltan vádalkat megírni, sem prédára kitenni.

Tisztelt Szerkesztő ur, igazán nem tudom elképzelni, hogy mi vezette őnt arra, hogy a GyMTE vacsoráján összejött nagyérdemű közönséget holmi „uccai gyerekek összeszerelésének” nevezze, akik könnyűkedvű szerint egyszer kidühajkodik magukat. Tisztelt uram, erre csak annyit akarok megjegyezni és megemlíteni önnek, hogy azon a vacsorán teljesen komoly férfiak és nők voltak (nem gyerekek). Az is megemlítem uram, hogy egyesületem úgy belső ügyeiben, mint a külfeletben teljesen politikamentesen működik és a tesnevelésnek kíván hazájának szolgálni. Amit csak azzal ér, ugyszintén azzal biztosít, hogy úgy mással szemben, mint önnel is tauszított. Mert k. Szeke ur, egy társasvacsorán ahány ember, annyi az elv. Meghívott, mint vacsora megnyitót, aki a GyMTE nevében üdv. a megjegyzeteiket. Hogy ön, kedves uram, erőll teljesen megelégedett, szonoklásának első szava: „En nekem a sajtoknak, nem annak a sajtoknak”. Ezen pár szó elhangzása után, természetesen, nagyon sokan akadtak a vendégek között, akik nem voltak kíváncsiak az ön sajtóügyeire. Biztosítom őnt, hogy ez egyesületem sem engedte volna meg, mert egy társasvacsorán nem engedhető meg, hogy bárki bárki ellen paraszat éltessen vagy meggyőződéséről elteríteni is próbálja.

Az eljött vendégek szorakozni jöttek és nem politizálni. Hogy önnek szavai nem találtak visszhangra, nagyon sajnálom, de legalább tudni fogja és nem próbálja meg többet egy vacsorán sem egyoldalú elfogultságát szonoklatban kifejezni.

Ami azon kijelentésről illeti, hogy nem igen termethek megjelölő gyümölcsöt az a fa, amelynek ilyen büvön növe vad hajásai vannak. Hogy van e kertésze, vagy nincs? Ehez önnek nem sok köze van. Nem fogunk önhöz menni, tisztelt szerkesztő ur, tanácsért. Biztosítom, hogy van ennek az egyesületnek olyan vezetősége, aki méltó az ő helyére és eleget tesz hivatásának, „melyt igazolt azzal is, hogy nem hagyta az ön egyéni véleményét kinyilvánítani és visszavagolt: — „Szerjen mindenké a maga háza előtt”.

Még egy néhány szót kívánok a vendéglős urhoz is intézni. Tisztelt vendéglős ur, kérem őnt az egyesületem nevében, hogy mondjon le az ilyen vacsora rendezésről és ne tegye ki az egyesületet egy ilyen lehetetlen rossz kiszolgálásnak, mert azért egy egyesület sem öfajti vacsorát rendezni, hogy önön magának árson azzal, hogy vendéglős ilyen lehetetlen kottyalékok tállalon fel, mint amit ön felszolgált. Mert ezzel jó

jdöre elrontotta a Holler szőlőda jó hírnevét, amit nehéz lesz visszaszerelni az egyseület támogatása nélkül. A vacsorát nem óhajtom bővebben részletezni, mindenki meggyőződhetett felőle, aki jelen volt.

Kérem a megjelent nagydemű közönség szíves elnézését egyesületeim iránt, mert tanuságok szerezhetek arról, hogy egyedül a vendéglős volt a hibás, mert vacsorát rendez — vacsora nélkül. Bizunk abban, hogy egy újabb vacsorán kiköszörül az elkövetett nagy hibáját.

GymTE nevében
H. M., intéző.

*) E rovatban közliotekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

PUBLIKÁCIÓ.

Külön uccai szobaba két kosziost lakással együtt keresek. Gyoma, Berényi ut 1129. sz. 1-5

Elsőrendű porosz dió és darabos koks, darabos porosz szén és retoria faszen kicsinyben és nagyban Wagner Márton Fiaínál kapható. Telefon 22 1—10

Butor. Tömör keményfa hálósobák topolya betéttel, toalettkörrel, ebédli butorok, egyes ebédli kredencek, valamint festett butorok, hajlított székek és modern keményfa székek állandóan raktáron vannak VATAY GÁBOR asztalosmester motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán Kossuth Lajos ucca 737. szám. 1—5

Kruchió Ferencről ugy sárma, mint piros répa és makai zöldség állandóan legelőcsöb árban, bármilyen mennyiségben kapható. 1-3

A Bácsy és Társai Bank folyóit bár mily összegű kölcsönöket. Különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét a földbirtokos folyóistandó igen előnyös kölcsönökre, mely évi 18—20 százalék kamat mellett bármily összegben kapható Tökéset magas kamat mellett elofog gyümölcsözésre s a bank azt a betevő kivásárára bármikor vissza fizeti. Fenti bankcég vásárol mindenféle gabonát (buzát, árpat, zabot, tengerit, here és tökmagot) mindenkor a legmagasabb napi áron. Elfogad terményt raktározásra s azt bármikor kívánatra kiadja vagy igen előnyös lombard kölcsönt nyújt a nála raktározott buzára.

Gyoma-déaványai határon fekvő volt Kéri féle 52 holdas tanya birtok eladó dr. Gergelyffy Géza ügyvéd Szolnok.

Özv. Szerető Mihályné vendéglőjében egy fordító biliárdasztal szabadkézből eladó. 1—2

Putnoki József 77. számú háza azon nali beköltözéssel eladó. 1—5

3 hold föld a cifra kertben eladó és 1 ház nagy udvarral szép nagy kerttel eladó és buza van eladó Kiss Lászlónénál Malom ucca 1628. szám. 1—2

Egy jó magviseletű fiu tanulónak, valamint egy kísérő segéd a piaci napokra felvételik SZTANYIK LAJOS kereskedőnél Endröd. 1-2

Kéri Péternek a háza szabadkézből eladó, esetleg kisebbre elcserélendő. Ugyan ott 700 drb ócska tetőcserép van eladó. Árpád ucca 1265. szám.

Halász Daniel 581. számú házánál 1 öntött vaskályha, 1 üstház és 1 mázsa, mely 100 kilóig mér, eladó. 1—2

Egy vagy két szobás lakást keresek. Cim lapunk kiadóhivatalában. 1—x

Gaezö Bellánál idei jó erős bor kapható 50 literenként Áttila-ucca 1342. sz.

PÉNZÉT mielőtt silány cipőért kidobná el ne mulassza saját készítményű modern cipőjemet véteknyszer nélkül megtekinteni. Állandóan nagy választék mindenféle cipőkben. **Mészáros Lajos cipőüzlet Piac-tér.**

SORSJEGYEK
ARANY SORSJEGY
nyeremények 750 millió. Drb-ja 10.000 K.

UJSÁGIRÓ SORSJEGY
nyeremények 1200 millió. Drb-ja 20.000 K.

Községi tisztv. sorsjegy
nyeremények 750 millió. Drb-ja 10.000 K.

ROKKANT SORSJEGY
nyeremények 1000 millió. Drb-ja 5000 K.

ZSÓFIA SORSJEGY
nyeremények 500 millió. Drb-ja 5000 K.

A SORSJEGYEK KAPHATÓK:

Nádudvary Mihály
könyvkereskedésében
GYOMA.

Elsőrendű porosz dió és darabos

KOKSZ,
darabos porosz szén és retoria faszen kicsinyben és nagyban

Wagner Márton Fiaínál

kapható. Telefon 22.

Felszázilázia legjobb porosz szalon

2522

szobafűtőszene

GEORG v. GESCHKE's ERBEIN

Wildensteinsegen-Richthoffensschacht

bányájából rendelhető a magyarországi vasércipéviselőnél

Urbán szénkereskedelmi R.-t. Budapest V., Nádor-ucca 12. szám.

Karwini szén, koks, kétszermosott kovács-szén. Helyképírelőt órára referenciákkal keresünk.

Őszi ültetésre ajánlok:

gyönyörű, szép, egészséges, fajtás gyümölcsfa-olványokat, ugymint: nyári, őszi álóalmák, körte, dió, kajszinbarack, szilva, cseresznye, meggy, szőlőolványok csemegé és borfajok. Saját termései bor 50 literenként eladó.

Juhász Imre okleveles kertész
1-2 GYOMA, Nap-ucca 90. szám.

WESTEND - SZÁLLÓ

Vl. Berlin-tér 3. (Nrugati pályaudvaron)

megnyit.

Központi fűtés.

Melegviz a mosdókban.

Fűdők — Lift.

Szobaárak központi fűtéssel,

hideg- meleg vízzel

40.000 koronától 60.000 koronáig.

PONGRÁCZ SÁNDOR

igazgató. 1—10

Kályha tüzelésre

alkalmas

kitűnő, fekete

köszén

métermázsánként 40.000 K

Porosz szén 100.000

Kétszer mosott

ostrai kovács-szén 100.000

bármilyen mennyiségben kapható:

KÉRI ISTVÁNNÉ

fatelepeén, Gyoma. 1—3

A Tiszavidéki Hengermalom és Tárház R.-T.

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a

GYOMAI NAGYÁRUHÁZ, KLEIN VILMOS R.-T.-nál

bizományi lisztraktárt létesített.

Nevezett helyen a „TISZAMALOM” jóminőségű őreleményelt bármilyen mennyiségben, a mindenkor legelőcsöb napláron lehet megvásárolni.

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Háziasszony — az ujjonnan forgalomba hozott **valódi Szent István cikória kávé**t ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy az Ön javát akarja,

mert ez a cikória, kávé nemcsak hogy kiváló minőségű, de alapjában véve olcsó is, mert a gyár ajándéku

2518

minden doboz sarkába pörkölt szemeskávé tesz

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön őt állandóan vevőként támogassa!

Nem kell Budapestre menni autót venni!

PEUGEOT-AUTÓK CSABÁN!

Mély tisztelettel hozom Gyoma és környéke tisztelt közönségének tudomására, hogy a **világhírű francia**

„PEUGEOT“

AUTOMOBIL, MOTORKERÉKPÁR ÉS KERÉKPÁR KÉPVISELETÉT

Békés-, Arad- és Csanádvarmegyék területére átvettem.

Az összes gyártmányokat eredeti gyári áron árusítom!

Gyári képviselői mintautomobil bemutatásra mindenkor szívesen rendelkezésre áll.

Hosszu részletfizetési kedvezmény!

Méltóztassék ajánlatot kérni!

Prospekttal szívesen szolgálók!

Ormai Tivadar Fia
Cégtulajdonos:

Schillinger Ernő
Békéscsaba

Telefon 188. Sz. István-tér 16. Telefon 188.

PEUGEOT-AUTÓK CSABÁN!

Nem kell Budapestre menni autót venni!

Gazdasági gépek

u. m. vetőgép, egyes és kettőscékek, morzsolók, darálók, répa- és szecs kavágók sít állandóan

a legjutányosabb árban

valamint aprított tűzifa 50 000, fűrészt tűzifa 48 000, búkkahulladék 44 000, hasábfa 44 000. Készén (porosz és hazai) a legolcsóbb naptáron kapható a gyomai

„Hangya“-nál

Rózsák bokr,
baba és hónapos sokfajtaban kaphatók a községi kertésznél Gyomán.

1-10

Messinger Mór Utóda fatelepein Gyomán és Endrődön: Karwini kovácsszén és köszén, salgótarjáni köszén és porosz szénből készült kocsz a legjutányosabb árban állandóan kapható.

1-12

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
NÁDUDVARY MIHÁLY.

NYOMATOTT:
TÖRÖK könyvnyomdájában Mezőtúron.

Fizessen elő a Gyoma-Endröd Vidéke című ujságra.